

Handwritten signature

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Хлебодаровка жалпы орта білім беретін мектебі

Мектепалды О «Б» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 2-янта 10 - 14 қараша 2025-2026 оқу жылы

Адал азамат біртұтас тәрбие «Әділдік және жауапкершілік» айы

«Апта дәйексөздері»- «Тура биде туған жоқ!»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 10.11	Сейсенбі 11.11	Сәрсенбі 12.11	Бейсенбі 13.11	Жұма 14.11
Балаларды қабылдау	Мүғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату Балаларды қабылдау Демалыс күндерін қалай өткізгендерін сұрау Тазалық шараларын жүргізу. Еңбек тапсырмасы: Гүлдердің шаңынан сүрту «Мен өскенде кім боламын?» деген сұраққа жауап алу. Д/о: Бұл құрал қай мамандық иесінің?				
Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	Әділдік әліппесі «Мейірімді адамдар» Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаса бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімді екенін түсіндіреді (жауаптың үлгісі: менің әнкем мейірімді, өйткені ол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. Суретке қарап әңгімеге тарту «Кім жоқ?» ойыны. Балаларға мамандықтар суреті көрсетіледі. Көздерін жұмуды ұсынып, бір суретті жасырады. Қандай мамандық жоқ екенін табады. Еңбек тапсырмасы: Шығармашылық бұрышын жинастыру, қарындаштарды ұштау Үстел үсті Қысқыштармен ойналатын ойын «Балабақшада кім еңбек етеді» тақырыбында мазмұнды суреттер ұсыну. Еңбек тапсырмасы: Ойыншық сөрелерін жинау, сүрту, сыңан ойыншықтарды қоясқа тастау				
Балалардың дербес іс- әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті- баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Бөрік жасырмақ Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөрік немесе басқа бір бір белгілі заттың жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек. Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан заттың іздеуге кіріседі. Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады. Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады. Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып, бөрікке жібермеуге тырысады. Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал көрген «Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Күзетші Ойынға қатысушылардың санына шек қойылмайды. Ойыншылардың арасынан екі бала шығарылып, көздері орамалмен байланады да, қолдарынан ұстап, араларын ашып, қарама-қарсы тұрады. Олар күзетшілер. Қалған ойыншылар білдіртпей олардың қолдарының астынан еңбектеп өтуге тырысады. Ал күзетшілер өтіп бара жатқан ұрыны сезіп қалса, қолдарымен баса қоюлары керек. Үсталған ұры күзетші болады. Ойын осылайша жалғаса беріледі				

	ойыншы ала алмай қалса, онда несі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысды. Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің несіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды. Қайткендеде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек. Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да, ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді.				
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі-ҮІӘ)	«Менің Қазақстаным» ҚР гимні	«Ақ тілек» Адал жақсы нәтиже Бар адамға бақ тілеп Жырып шыққан жүрекпен, Сөздің бөрі – Ақ тілек!	«Нанға біз тоқмыз» Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап, Дөңдеріміз өгіз егеміз, Жайылып көктем шықсын деп, Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоқмыз.	«Көлбең, көлбең, көленкем» Көлбең, көлбең, көленкем, Көлбеңдеген көленкем, Тасып піскен бидайды, Айтшы қалай жинайды? Комбайнмен бидайды, Былай, былай жинайды, Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан	«Күлімде, Күн, күлімде» Күлімде, Күн, күлімде, Күлсін барлық бала шат! Берекеді бүгіндей Бейбіт болсын болашақ
Кестеге сәйкес ҮІӘ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Ең тәтті дүние Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру; ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соның ойдан шығару Күтілетін нәтиже: Жасайды: әңгіме мазмұнын айта алады, жаңылтпашты жылдам айтуға жаттығады; Түсінеді: хауанаттарға қамқорлық көрсету керек екенін; Қолданады: дыбыстарды дауысты, дауыссыз деп екіге бөле алады. Қ.Мырза Әлідің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оқу «Таңдап ал да, атын айт». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиындай суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді	Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау Міндеті: Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуларын жетілдіру Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздің құрамында дауысты, дауыссыз дыбыстар болатынын түсінеді. Қолданады: сызбаға сәйкес сөзді анықтайды Педагог балаларға көк түсті дөңгелекті көрсетіп, дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. Мысалы: (пима, фабрика, кілт, қант, тұз, шана, сабын, хат, қайық, циркуль, шетка т.б.). Қызыл түсті домалақты көрсетіп, дауысты дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. (Өтеш, өшіргіш, өмір, егезек, ірімшік, элеватор, ін, нық, үтік т.б.) Жұмыс дәптерімен жұмыс Керек маған тара 1.	Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау Міндеті: Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сөз дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздің құрамында дауысты, дауыссыз дыбыстар болатынын түсінеді. Қолданады: сызбаға сәйкес сөзді анықтайды «Ж дыбысы бар сөз айт» ойын-жаттығуы Педагог балаларға «ж» дыбысы ортасында келетін сөз ойлап айтуларын сұрайды. Мысалы: Ажар, қоржың, Қожа, Бағжан т.б. «Ж» дыбысы сөз басында келетін сөз ойла: жапалақ, жаз, жалыра, жайлау, жалқы, жалбыз, жан, жоқ, жоғал, жұдыз, жолдақ, жомарт, жұт, жорық, жол, жалпақ, жаным т.б. «Дауысты дыбысты сөз қос» дидактикалық ойыны – Мен сөз айтамын, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз жалғауларын керек, мағынасы бойынша ұқсайтын сөз	Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау Міндеті: Дауысты дыбыстардың түрлерін ажырата алу дағдыларын бекіту Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздің құрамында дауысты, дауыссыз дыбыстар болатынын түсінеді. Қолданады: сызбаға сәйкес сөзді анықтайды Сөздермен жаттығулар. «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» дидактикалық ойыны Педагог балаларға суреттер көрсетеді де, балалар суретті атайды, сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалғайды. Мысалы: доп ... (қызыл), бал ... (тәтті), ара ... (сары), етік ... (жылы), ет ... (дәмді) т.б. Жұмыс дәптерімен жұмыс 1. Суреттерді ата. «С» дыбысы кездесетін заттың суретін қорша. Сөздерді буынға бөл. Педагог балалармен бірге тапсырманы талқылайды. 2. Дыбыстық талдау жаса. Педагог	Көркем әдебиет Жұлдызды сөз Міндеті: Көркем сөзге қызығушылығын арттыру. Тапқырлыққа, жылдамдыққа баулу. Бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу Күтілетін нәтиже: Жасайды: Көркем сөзге қызығушылығы артты Түсінеді: Бір-бірін құрметтеуді түсінеді Қолданады: тапқыр болады «Жұлдызды сөз» интеллектуалдық ойыны Интеллектуалдық ойын барысында берілген сұрақтарға, тапсырмаларға жауап беріп жарысу. Екі топқа бөліну. Оң қанаттағылар «Алғырлар» тобы, сол қанаттағылар «Тапқырлар» тобы болады. Әр дұрыс жауап бір жұлдызбен бағаланады. Ойын бес бөлімнен тұрады: 1. Кім білгір? 2. Ұшыр ой. Мақалды аяқта. 3. Ойлан, тап. 4. Өнерді бала өрге жүз. 5. Көңілді

		Заттардың атында естілген и, л дыбыстарының дыбыстық белгілерін қой. 2. Дыбыстық талдау жаса. – Балалар, жұмыс дәптерді ашып, үш дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайық. Балалар орындарында дыбыстық талдау жасайды. Тексеру үшін педагог дыбыстық сызбаларды тақтаға іліп, балаларды тақтада шақырады. Балалар жұмыстарының дұрыс-бұрыстығын тактамен тексереді. – Суреттерде не бейнеленген? – Хат, бал, уық. Педагог дыбыстық талдау жасаған кезінде сөздегі әр дыбысты анық айтуларына тапсырма береді. «Хат» сөзіне дыбыстық талдау. Хат сөзінде 1 буын, 3 дыбыс. «Бал» сөзінің дыбыстық талдауы	болу керек. Алма ... (үлкен), қой ... (арық), домалақ ... (өрік), жасыл ... (алма), тәтті ... (ірімшік), сары ... (өрік), кішкентай ... (ұлу), әлсіз ... (өтеш), жылы ... (етік), мықты ... (экскаватор), ұзын ... (уық), жаман ... (ит), пайдалы ... (кітап), мүйізді ... (жануар), дәмді ... (құймақ) т.б. «Сөзді буынға бөл» дидактикалық ойыны Педагог қандай да бір сөзді айтады, балалар қолдарын шапалақтап, сөзді буынға бөледі. Осы сөзде неше буын бар екенін айтады. Кітап, қалам, дәптер, қарындаш, өшіргіш, бес, мектеп.	балаларға жұмыс дәптерде өз беттерімен дыбыстық талдау жасауға тапсырма береді. Балалар тапсырманы орындайды. Педагог тексеру үшін, тақтаға жұмыс жасауға балаларды шақырады. Тақтаға тіс, көз, қол сөздерінің сызбалары ілінеді. Балалар өз жұмыстарын тақтадағы дыбыстық талдаумен салыстырып, тексереді. – Балалар, «тіс» сөзінде неше дыбыс, неше буын бар? «Тіс» сөзінің дыбыстық талдауы. «Тіс» сөзінде 1-буын, 3 дыбыс бар	сөт. Бірінші: «Кім білгір?» жарысында сұрақтарға жауап беру. Екінші: Мақалды аяқта – өткен іс-әрекетіміздегі мақалдарды есімізге түсіріп, жауап беру. Үшінші: «Ойлан, тап» ойынында суреттің жалғасын тауып, атын атау. Төртінші: «Өнерлі бала өрге жүзер» – суретте берілген ертегіден үзінді көру.
--	--	---	---	---	--

«Үнемді тұтыну»– Мақсаты: Оқушылардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу

“Үнемді тұтыну деген не?” тақырыбында бейнеролик ұйымдастыру мақсаты - энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру.	Өткенішек: Электр энергиясын үнемдеу Бейнеролик https://youtu.be/ZZWfXCITnEo?t=119	
--	---	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған әлеммен таныстыру Ауаның қасиеттері Міндеті: Балаларды ауаның қасиеттерімен таныстыру, тәжірибе арқылы ауаның біздің айналамызды қоршап тұрғанына көздерін жеткізу Күтілетін нәтижелер: жасайды: ауа – негізгі тіршілік көзінің бірі екенін айтады. түсінеді: ауаның тіршілік	Математика негіздері Дөңгелек және сопақша Міндеті: Геометриялық фигура – сопақшаны тануға және атауға, сопақша мен шеңбердің, сопақша мен тіктөртбұрыштың ұқсастығы мен айырмашылықтарын табу Күтілетін нәтижелер: меңгереді: фигуралардың атауларын атайды: дөңгелек, сопақша; геометриялық пішіндерден ою-өрнек құрастыруды; түсінеді: дөңгелек және сопақша арасындағы айырмашылықты;	Математика негіздері Дөңгелек және сопақша Міндеті: Геометриялық фигура – сопақшаны тануға және атауға, сопақша мен шеңбердің, сопақша мен тіктөртбұрыштың ұқсастығы мен айырмашылықтарын табу Күтілетін нәтижелер: меңгереді: фигуралардың	Математика негіздері Бүтін және фигуралардың бөліктері Міндеті: Қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру Күтілетін нәтижелер: меңгереді: «бүтін», «бөлік» сөздерін айтуды; түсінеді: затты (фигураны) өзінің бөліктерінен қалай құрастыруға болатынын; қолданады: сандарды санауды және салыстыра біледі. Шеңбердің бөліктерін таратады, бүкіл фигураны бүктеуді сұрайды. Шеңбердің	Қоршаған әлеммен таныстыру Қазақстанда өсетін өсімдіктер Міндеті: - Өсімдіктердің әр алуан жерде (дала, шалғын, орман, тау, бау бақша т.б.) өсетіні туралы түсінік қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: жасайды: орманды мекендейтін бірнеше жануарды атап береді. түсінеді: жануарлардың орманда орналасу қағидасын; өсімдіктер мен жануарлар
--	---	---	--	---

үшін маңызды түсінеді. қолданады: тәжірибеалдык жұмыстар жасау қабілеттерін пайдалана алады Педагог жұмбақ жасырады: Мұрыннан кеудеге өтеді, Одан кері кетеді, Өзі көзге көрінбейді. Онсыз өмір сүрілмейді. Жауабы: ауа. – Балалар, ауасыз өмір сүру мүмкін бе? (Балалардың жауаптары тыңдалады). – Адам, жануар ауасыз тіршілік ете алмайды, өсімдіктер өспейді. – Өсімдіктер де тыныс алады, оны біз сезбейміз. Таза ауа – біздің денсаулығымыздың басты кепілі. Өкінішке орай, көліктердің, зауыт, фабрикалардың ауаға шығаратын түтіндері ауаны ластап, табиғатқа, адамзатқа зиян тигізуде. Лас ауа жануарларға да, өсімдіктерге де қауіпті. Барлық зауыт, фабрикаларға зиянды қалдықтарды жинап, ұстап қалатын, ауаға жібермейтін арнайы қондырғылар орнату қажет. Таза ауаны сақтау – өте маңызды мәселе. Балаларға мұрынмен ауаны ішке тарту ұсынылады. – Балалар, мұрын арқылы ауа біздің өкпемізге өтеді. Тынысты шығарғанда пайдаланылған ауа қайтадан ауыз немесе мұрын арқылы сыртқа шығады. Ойын «Ауа зертханасы». Ойынға Қырағы мен Желаяқ қатысады. Сергіту сәті: «Шар үрлеу» (QR-код арқылы қосымшаны жүктеу). Желаяқ пен Қырағының пайымдаулары: «Шар әуеге ішіне ауа	қолданады: заттар мен фигураларды үш белгісі бойынша салыстыруды: түсі, пішіні, өлшемі Ойындық жағдаят. Әлия мен Сырым (№ 1 парақ) анасына сыйлыққа суреттегідей моншақ құрастырғысы келді. Моншақ сатып алуға дүкенге барды, бірақ осы моншақтарға ұқсайтын геометриялық фигуралардың атауын білмейді. Балаларды көмектесуге шақырады. – Суреттегі моншақтар неден құрастырылған? – Осы пішіндердің қалай аталатынын білесіңдер ме? Балалар суретті талқылайды, дөңгелек, сопақша деп атайды. Педагог бүгін балалардың жаңа геометриялық фигурамен танысатынын айтады. Геометриялық фигурамен танысу: сопақша. Фигураны көрсетеді, бұл – сопақша. Барлығымыз бірге қайталайық: сопақша. Педагог өлең оқиды. Мен сопақпын, мен сопақ Ұзартылған домалақ. Соңым жоқ, басым жоқ Енді бірде жапалақ. Мен жұмыртқамын Мен айнамын Мен, міне, осындай пішімін. Мен қоңыз, мен картоп Аяқпенен топ – топ. Эксперименттік іс-әрекеті. Сопақшаның қасиеттері туралы білу үшін эксперименттер жүргізеді. Сопақшаның бұрыштары жоқ (сопақшаны саусақтармен ауада сызады). Сопақша тегіс/жалпақ. Қайталайық: жалпақ/тегіс. Сопақшаның қасиеттерін зерттеуді жалғастырады. Педагог тақтада, балалар үстелдерде жұмыс істейді. (Балалардың үстелдерінде әр балаға арналған геометриялық фигуралар жиынтығы болады.) Фигураны үстелге қояды (сопақшаны қырынан қоюға тырысады). Ол үстел бетіне тұрмайды. Біздің тәжірибеміз сопақшаның қандай қасиеттері	атауларын атайды: дөңгелек, сопақша; геометриялық пішіндерден оқ-өрнек құрастыруды; түсінеді: дөңгелек және сопақша арасындағы айырмашылықты; қолданады: заттар мен фигураларды үш белгісі бойынша салыстыруды: түсі, пішіні, өлшем «Сана және ата» дидактикалық ойыны. Барлығы қанша шаршы (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш)? – Барлығы неше кішкентай шаршы (сопақша, дөңгелек)? – Барлығы қанша үлкен шаршы (сопақша, дөңгелек)? – Барлығы қанша кішкентай, үлкен фигуралар бар? – Қанша қызыл (көк, сары, жасыл ...) фигуралар бар? – Қандай фигуралардың түсі көбірек (мөлшері, пішіні)? – Белгілі бір бағанда немесе қатарда қанша үлкен (кіші) фигура бар? – Қай қатарда түсі (өлшемі, пішіні) бойынша пішіндері көп? Жиынтықтауға арналған тапсырма. – Фигураларды қандай жиынтық топтарға бөлуге болады?	қанша бөлікке қиылғанын сұрайды, әр бөлікті қалай атауға болатынын анықтайды. «Пішінді жина» ойыны: қағаз парағына төртбұрыш немесе шеңбер сияқты тұтас пішінді салыңыз, содан кейін оны бірнеше бөлікке бөліп, араластырыңыз. Балалардан фигураны оның бөліктерін дұрыс біріктіру арқылы жинауды сұраңыз. Бұл ойын балаларға бүкіл фигураның бөліктерден тұратынын түсінуге және оларды дұрыс байланыстыруды үйренуге көмектеседі. «Фигураны тап» ойыны: қағаз парағына үшбұрыш, тіктөртбұрыш және шеңбер сияқты әртүрлі пішіндердің бірнеше бөлігі салынады. Балалардан осы бөліктерді біріктіргенде қандай фигура пайда болатынын сұрайды. Бұл ойын балаларға әр фигураның қандай бөліктерден құралатынын білуге және оларды тануды үйренуге көмектеседі.	әлемінің тіршілік ететін орманы байланысын. қолданады: өз бетінше жұмыс істеу қабілеті, үлгілеу қабілеті – Балалар, орман деген не? Онда не өседі? (Интербелсенді тақтадан шыққан суреттерді Қолтауысармен бірге талқылау ұсынылады). 1-слайд. Орман – өте көп ағаш, бұта, шөп, гүл, санырауқұлақ, жеміс-жидектер өсетін әрі үлкен алқапты жер. Орман – аң мен құстардың қолайлы тіршілік ортасы. Қазақстан ормандары Шығыс Қазақстан, Қостанай, Батыс Қазақстан, Павлодар облыстарында орналасқан. – Ормандарда өсетін өсімдіктерді атаңдар. – Көкжидек, бұлдірген, шетен ағашы жемістері, санырауқұлақтар. 2-слайд. Қазақстан өсімдіктерінің алуан түрлілігін көрсететін суреттер көрсетіліп, әңгіме жүргізіледі. Балалар әңгіме барысында Қазақстан жерінде өсімдіктердің түрі өте көп ететінін түсінеді. 3-слайд. Шетен Қазақстанның орманды жерлерінде өседі. Моншақ тәрізді, қызыл түсті жемісі қыргүйек айында піседі. 4-слайд. Қызғалдақ – шөптесін өсімдік. Қазақстанның далалық аймақтарында жиі кездеседі. 32 түрі бар, оның 11 түрі Қазақстаннан шыққан. Адамдар жұлып, таппап, түрлері құрып барады, сондықтан ол Қызыл кітапқа енгізілген. 5-слайд. Көкжидек – суық тау белдеулеріндегі орманда өсетін өсімдік. Құрамында дәрумендер көп. 6-слайд. Жусан Қазақстанда көп өседі. Оның таулы, шөлді
---	--	--	---	---

толтырылғандықтан ұшады». Үлестірімелі материалдармен жұмыс: 1. Көрсетілген тәжірибелерді Қырағымен бірге орында және қорытынды жаса.	туралы айтады? Олар талқылайды, қорытынды жасайды: сопақ, тұрақсыз, тегіс, оның бұрыштары жоқ. Сопақшаға мұқият қарап, оның қандай геометриялық фигураға ұқсайтынын айт? (Дөңгелек, шеңбер.) Педагог тақтаға дөңгелектің суретін іліп қояды. – Сопақша шеңберге несімен ұқсайды? Олар талқылайды, бірлесіп қорытынды жасайды. Сопақша, дөңгелек сияқты, бұрыштары жоқ, ол да тегіс, тұрақсыз. Дөңгелек пен сопақша дөңгелек пішінді болып келеді. – Сонда олар бір-бірінен қалай ерекшеленеді? Педагог дөңгелекті алып, оны сопақшаға қояды. Сопақшаның қаншалық созылғанын қара. Сопақша қайсысы? Ұзырған, сопақша ұзын. – Сопақша дөңгелек сияқты айналама, қалай деп ойлайсындар?		жерде өсетін түрлері көп. Ұсақ гүлдері бар. Жусан – құнарлы мал азығы. Бір, екі жыл тіршілік етеді. Ол – дәрілік өсімдік. Ата-бабаларымыз жусанның қасиетін ертеден білген. 7-слайд. Бетеге далалық, шалғындық жерлерде, тау бөктерінде өседі. Сабағында жапырағы сирек орналасқан. Жапырақтары жіңішке болады. Оны жылқы, қой, ешкі сүйсініп жейді. Суыққа, қуаңшылыққа төзімді.
---	--	--	---

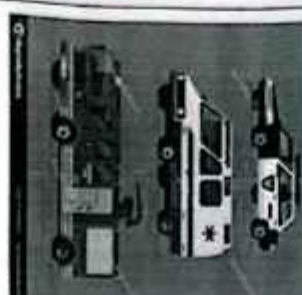
Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» «Дала» күйі Айбек Бекбосын
Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын дамыту.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі Күз Міндеті: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. -Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ү, ұ, і, г, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру	Қазақ тілі Арыстан Міндеті: Сөздік қор. -Аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы) сөздермен толықтыру. Шағын	Сөйлеуді дамыту Ең тәтті дүние Міндеті: -бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: әңгіме мазмұнын айта	Көркем әдебиет Ақмақ қасқыр Міндеті: - Сахналық қойылымға қатысуын ынталандыру. Тіл байлығын арттыру. Кейіпкерге жанашырлық танытуға тәрбиелеу	Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру) Гүлдене бер, Қазақстан! Міндеті: - балалардың қоршаған ортадан алған әсерлерін көрсете білуге үйрету, Қазақстанның кең байтақ екенін түсіндіріп, білімдерін кеңейту;
--	---	--	---	--

	Күтілетін нәтиже: Жасайды: Күздік киімдер жайында әңгімелесті; Түсінеді: Күзде табиғатта қандай өзгерістер болатынын түсінді Қолданады: Күз жайында өз ойымен әңгіме құрады; Мына жоғарғы жақта қандай бейнелерді көріп тұрсыңдар? ОҚУ, ТЕРІМ, ЖЫЛЫ КИІМ. Бұл суреттер нені білдіреді деп ойлайсыңдар? Иә, бұл күз мезгілін сипаттайтын сөздер. Күзде оқу басталады, жным-терім кезені кіреді, жылы киініп бастаймыз. 4.4. Балақайлар, айтыңдаршы, төменде көрсетілген суреттердің қайсы күзге байланысты соның жанына дұрыс белгісін қойыңыздар. 4.5. Кітапшаданғы суретті қарап күзге байланысты әңгіме құрастырыңдаршы. 4.6. Екінші суретте қандай киімдер көріп тұрсыңдар, оларды қай кезде, қай жерге киесі. 	өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге баулу Күтілетін нәтиже: Жасайды: Арыстан – жыртқыш аңдарға жататынын біледі; Түсінеді: Ертегіні тыңдап ойын қосты, жұмбақты шешті; Қолданады: Атауын айтты, әріптерді толықтырды, таңдау жасады; Біз аңдарға саяхат жасап, зерттейміз. - Қанекей, балалар, сендерге дыбыстарды естіртемін, сендер ол ненін дыбысы екенін тауып көріңіздерші. - https://zvukogram.com/category/jivotnyie/ - Аю, түлкі, қасқыр, піл, қоян, жылан, жолбарыс, керік, кірпі, арыстан. - Жарайсыздар, балалар! Ең соңғы арыстанның дауысы екен. - Арыстан ол қандай жануар? Арыстан қандай мінез-құлықпен сипаттауға болады? (Балалар жауап беруге қиналатын болса, көмектесіп жіберу. Мысалы, қорқақ па, батыр ма, сабырлы ма, шымдамсыз	алады, жаңылтпашты жылдам айтуда жаттығады; Түсінеді: хайуанаттарға қамқорлық көрсету керек екенін; Қолданады: дыбыстарды дауысты, дауыссыз деп екіге бөле алады «Ең тәтті дүние» әңгімесін Рөлге ойнау. Жаңылтпаш жаттау Педагог жаңылтпашты қайталау арқылы балалардың тілін жаттықтырады. Қай тай лақтай? Қай лақ бармақтай?	Күтілетін нәтижелер: Жасайды: ертегінің мазмұнын эмоциямен қабылдай алады; Түсінеді: ертегінің мазмұнын түсінеді; Қолданады: сюжет бойынша ертегіні сахналауға қатысады Ойын жағдаяты – Балалар, бір сәт көзімізді жұмып, ертегілер әлеміне саяхат жасайықшы. Қиялдан, көз алдымызға елестетейік. Енді көздеріңді ашыңдар. – Қандай ертегілерді көз алдымызға елестеттік? Слайдтан ертегілердің суреттері көрсетіледі. Педагог балаларға жұмбақ жасырады. Жол бойында жортқан, Сыбызғысын тартқан. (Қасқыр) – Қасқыр қандай аң? Қасқыр туралы қандай ертегі білесіңдер? – Балалар, бүгін біз «Ақымас қасқыр» ертегісімен танысамыз. Ертегіні оқып беріп, мазмұнын ашу (соңындағы қосымшадан қараңыз). Сөздік жұмысы: өріс – мал жайылатын шөбі қалың жер шн – су жағасында тұтасып өсетін қамыс тектес өсімдік Ертегінің мазмұнын бойынша сұрақ-жауап: – Ертегі қалай аталады? Қасқыр жайылып жүрген нені қорді? – Қой қасқырға не деп жауап берді? Қалай құтылды? – Қасқырға тағы не жолығады? Ешкі қасқырдан қалай құтылды? – Қой қандай жануар? Ал қасқыр қандай аң? – Ертегі	- Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. - Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару - Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша кюно үшін қайшыны қолдану. Мақсаты:- Сюжеттік композицияларды салдырып, мүсіндеп, жапсырып, құрастыру Топтық жұмыс
--	---	---	--	--	---

жауар ма?) - Ол қайда мекендейді? - Орманның басқа тағы қайда болуы мүмкін? Орманды күзетіп, оның қауіпсіздігіне жауап беретін кім екен? - Күзетіп не алае орманды ма? 2. Сөйлем құрастыру. - Орманшы не істейді? - Орманшы қорғайды - Орманшы күзетеді - Орманшы қамқор болады	кейінкерін сипаттайық. Ертегі қалай аяқталды? Ты ұстау жаттығуы: Ыр-ыр-ыр – мыңдайды көксір.																			
Қауіпсіздік сабағы «ТӨТЕНІШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ҚОҢЫРАУ ШАЛУ СКРИПТЕРІ» -Қоңырау скриптінің негізгі элементтерін көрсету (1, 2, 3-жосымша): Салмақсу және өзін сабырды (байсалды) таныстыру. • Мекенжай мен оқина орнын көрсету. • Жағдайды сипаттау (не болғанын, қиындай қауіп бар екенін, зардап шеккендер бар ма, жоқ па және т.б.). • Оператордың сұрақтарына жауап беру. • Оператордың нұсқауларын орындау. • Қоңырауға дейін және қоңыраудан кейінгі тәртіп (қауіпсіздік) ережелерін талқылау. • Оқина орнында болу (сир бул қауіпсіз болса). • Оператор айтпайынша, телефон тұтқасын қоймау. • Оператордың нұсқауларын орындау және мүмкін болса, көмек көрсету. Бекітуге арналған тапсырмалар: Әртүрлі жағдайлар үшін қоңырау скриптірін құрастыру. Мысалы: Үйісіз орт. Жарақат немесе ауру. Газ иісінін шығуы. Ұрлық немесе шабуыл.	Төтеніше қызметтерге қоңырау шалушының міндетінділігінің түсіндіру: «Есте сақта!» <table><tr><td>Өрт күзеті</td><td>101</td></tr><tr><td>Полиция</td><td>102</td></tr><tr><td>Жасөсі жәрдем</td><td>103</td></tr><tr><td>Төтеніше тәл қызметі</td><td>104,112</td></tr><tr><td>Бірінші күткеру қызметі</td><td>112</td></tr><tr><td>«111 жасөсі қызметі» байланыс орталығы баулау мен ересектер өзілеріне көмек көрсету секісілігі туралы, тұрмыстық зорлық-зомбылық, баулаулардың құрықтарының бұзуды туралы, баланың көшесі, ұяда, қоліңге жалғыз қалғаны туралы, өміріне және денсаулығына қауіп төнгендіге хабарласу үшін ашылған.</td><td>111</td></tr><tr><td>- «111» нөмірі – 24/7 байланыста.</td><td></td></tr><tr><td>- «111» нөмірі – құпиялылықты сақтайды.</td><td></td></tr><tr><td>- «111» нөмірі – тәулік бойы ІІД және өмірлердің жасөсі тоғтарымен байланыста.</td><td></td></tr></table>	Өрт күзеті	101	Полиция	102	Жасөсі жәрдем	103	Төтеніше тәл қызметі	104,112	Бірінші күткеру қызметі	112	«111 жасөсі қызметі» байланыс орталығы баулау мен ересектер өзілеріне көмек көрсету секісілігі туралы, тұрмыстық зорлық-зомбылық, баулаулардың құрықтарының бұзуды туралы, баланың көшесі, ұяда, қоліңге жалғыз қалғаны туралы, өміріне және денсаулығына қауіп төнгендіге хабарласу үшін ашылған.	111	- «111» нөмірі – 24/7 байланыста.		- «111» нөмірі – құпиялылықты сақтайды.		- «111» нөмірі – тәулік бойы ІІД және өмірлердің жасөсі тоғтарымен байланыста.		Пайдалы сілтемелер: https://orkean-instituty.kz/ru/telefon-yoruyachih-ij https://orkean-instituty.kz/ru/dashboard/crsp-material/roleznye-materialy-crsp https://www.youtube.com/watch?v=HNgZomTocIE&list=PLA5eCSyZFeoQFtmGa071WQuIA-hK_60DD&index=1
Өрт күзеті	101																			
Полиция	102																			
Жасөсі жәрдем	103																			
Төтеніше тәл қызметі	104,112																			
Бірінші күткеру қызметі	112																			
«111 жасөсі қызметі» байланыс орталығы баулау мен ересектер өзілеріне көмек көрсету секісілігі туралы, тұрмыстық зорлық-зомбылық, баулаулардың құрықтарының бұзуды туралы, баланың көшесі, ұяда, қоліңге жалғыз қалғаны туралы, өміріне және денсаулығына қауіп төнгендіге хабарласу үшін ашылған.	111																			
- «111» нөмірі – 24/7 байланыста.																				
- «111» нөмірі – құпиялылықты сақтайды.																				
- «111» нөмірі – тәулік бойы ІІД және өмірлердің жасөсі тоғтарымен байланыста.																				
																				

4 - ўйындастырылган 16-эркет

[illegible]

	аудару көзет. (4 рет)				
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Күнді бақылау Мақсаты: Балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыру; күннің қысқаруы, түннің ұзаруы түсінік беру. Бақылау: Серуен алында балалардың көңіл – күйі көтере отырып, бүгін күн ашық, бірақ күн ыстық емес, жаздағыдай қатты қыздырмайды. Тәрбиеші күннің ауысып, орналасқан жерін байқатады; (күндіз және кешкілікте) күннің шығуын, батуын бақылау; күн сәулесінің терезеге түсуі бойынша күннің орналасуын белгілеу. Жұмбақ: Ақ сандығым ашылды Ішінен жібек шашылды (күннің көзі) Аспандағы алып доп Жарқырайды жарық боп Жеке жұмыс: Көркем сөз: Күз де келді, күз келді Күлерін жаз үзгенді Күз де келді, күз келді Көкте бұлттар жүзді енді. Күз де келді, күз келді Құстар мекен іздеді. К. Мырзалиев Қимылды ойын: «Қоныздар» Еңбек: құмсалғышты жапырақтардан тазарту. Еркін ойындар Мақсаты: баланың жан – жақты дамуына әсер ету	Ағаштарды бақылау Мақсаты: күзгі табиғат құбылыстарымен таныстыру, күзгі ағаштарға назарларын аудару. Күзгі ағаштардың ерекшелігімен таныстыру. Сұрақ – жауап арқылы сөздік қорларын, ой – өрісін дамыту. Табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, алымгершілік сезімге тәрбиелеу. Жеке жұмыс Көркем сөз: Ұшты талдан жапырақ Сары көблек секілді Аспанда жай шырша Тамшы жерге секірді Такпак: Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан – алуан жапырақ. Күзгі бақта күлмдеп, Көз тартыды атырап. Қозғалмалы ойын: «Өз жұбыңды тап» Мақсаты: Балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша мәтіннің сөзіне сай қимыл қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту Алаңдағы еңбек: «Кім көп жапырақ жинады?» Еркін ойындар Мақсаты: баланың жан – жақты дамуына әсер ету	Шықты бақылау Мақсаты: Балаларды табиғат құбылысы шықпен таныстыру. Бақылау: Неге шөп дымқыл? Бұл дымқылдық қайдан келді деп ойлайсыңдар? Бұл қандай құбылыс? (Шық) Ол қалай пайда болды? (күн ұясына батқаннан кейін жер, шөп, жапырақтар суып шық пайда болады. Шық - бұл түнгі өсімдіктердің беті және топырақтарда жиналған дымнан тамшысы; Шық қандай ауа -райында пайда болады? Ашық күні ме, алда бұлтты күні бола ма?(шық ашық күні пайда болады, бұлтты күні болмайды.) Жеке жұмыс Жұмбақ: Мәдіреген жүзімді, Ұстап едім, езілді. (Шық) Танертен бар, кешке жоқ Кеш түгелі түсте жоқ Мен әдемі моншақпын Ірі емеспін, ұсақпын, Мойныма ешкім таға алмас (Шық) Қозғалмалы ойын: «Мысық пен торғайлар» Алаңдағы еңбек:	Күзгі аспанды, бұлтты бақылау Мақсаты: Өлі табиғат аспан туралы түсінік беру; аспанның әсемдігін бақылауды қалыптастыру; шығармашылық қабілеттерін дамыту, аспанның ашықтығы туралы білімдерін жетілдіру.Бұлт туралы түсінік беру. Аспанның түсі күзде қалай өзгереді? (аспан кеңейген сияқты, жақсы көрінеді, жоғарғы жағы қою күлгін, ал шеттері ақшыл). Түнде және күндіз аспанда не пайда болады? (Аспан ашық: күндіз – Күн, кешке – ай және жұлдыздар) Болжам: аспанда бірнеше күн ақ бұлттар пайда болса- күннің суытқаны. Жеке жұмыс Жұмбақтар: Аспаннан домалап, көп моншақ төгілді, Бусанды бар алып, терледі, керілді. Бұл не? (Жанбыр) Күндер қысқарады, түндер ұзаралы Кім біледі, кім айтады бұл қай кезде болады? (Күз) Жұмбақ: Көлігі жоқ, көшеді, Өзін кезбе деседі. (бұлт) Қозғалмалы ойын: «Орамал тастау». Алаңдағы еңбек: Құмсалғышты қоқыстан тазарту. (жапырақ, қағаздарды жинау) Еркін ойындар Мақсаты: баланың жан – жақты дамуына әсер ету	Аула тазалаушыны бақылау Мақсаты: Балаларға аула тазалаушы еңбегі жөнінде мағлұмат беру. Үлкендер еңбегін бағалай білуге. Қоршаған ортаны таза ұстау мақсатында алда болса өз үлестерін қосуға тәрбиелеу. Жеке жұмыс Көркем сөз: Қаымызды ойлайды Тазалайды жинайды Құрметтейміз бәріміз Тазалықшы ағайды Қарандаршы , жолдарда қаншама жапырақтар жатыр. Ол жапырақты кім тазалайды? Аула тазалаушы қандай еңбек етеді. Ол кісінің қолында қандай құралдары бар? Біз өз ауламызды, тұратын жерімізді тастауымыз керек пе? Үлкендер еңбегін қалай бағалауымыз керек? Мақсаты: қоқыстарды белгіленген орынға жинауға, үлкендерге көмек көрсете білуге тәрбиелеу; аула тазалаушының құралымен танып, білу. Қимыл – қозғалыс ойын: «Жапалақ» Мақсаты: Баланы біраз уақытқа дейін қозғалмай тұруға және мұқият тыңдай білуді үйретеді. Еңбек алаңында жұмыс істеу: қоқыстарды белгіленген орынға жинау

			кураған өсімдіктерді жинау. Еркін ойындар Мақсаты: баланың жан –жақты дамуына әсер ету		Еркін ойындар Мақсаты: баланың жан –жақты дамуына әсер ету
Серуеннен оралу	Киімдерін ретімен шешу. Өз-өзіне қызмет ету				
Балалармен жеке жұмыс	Ережеп Жансая Дид ойын: «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жаңұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	Бақыт Асель Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты: Балалар құстар туралы білім түсініп, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	Шаринов Ғалым Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?» Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.	Шаттық Қозайым Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.	Анарбекқызы Айару Дид ойын «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы біледі, түстерді сәйкестендіре алады.
Балалардың іс- әрекеті (ойын,танымдық, коммуникативтік,шығармашылық,эксперименталдық, еңбек,қимыл, бейнелеу,дербес және басқалары)*	Аз қимылды ойын :«Кім алысқа» Мақсаты : Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре ұзымын түсіндіру. Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ең алдымен ұлдар арасында, содан қыздар арасында жүгіріп, мәреге жетулері керек. Белгіленген мәреге жеткен ұл мен қызды мадақтау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреге ең бірінші болып жеркен баланы жеңімпаз ретінде таниды. 	Сюжетті-рольді ойын: « Құрылысшы » Мақсаты: Балаларды құрылысшының қызметімен таныстыру. Тәрбиешінің іс-әректі: Қаншама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылысшылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай салатынын көрсету. Құрылысшы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу. 	Қаржылық сауаттылық «Банк» сюжетті-дидактикалық ойын Мақсаты: банк жұмысымен таныстыру, банкте жұмыс істейтін қызметкерлер және банкте жүргізілетін операциялар туралы әңгімелеуге үйрету. Материал: ойыншық ақша: монеталар мен банкноттар. Ойынға арналған құрал-жабдықтар. Барысы: тәрбиеші балаларға банктегі жағдаятты ойнауды ұсынады. Балалар рөлдерге бөлінеді. Банк қызметкерлері өз орындарына отырады. Қалған балалар-клиенттер болады. Банкте кеңесшілер бар, олар әрбір клиентке карталар дайындайды, валюталар береді немесе оларды ауыстырады. Сондай-ақ банкте банкомат бар. Банкоматтан келушілер жинақ картасы арқылы ақша алады. Картаны арнайы терезеге қойып, пинкодты тереді, белгілі бір функцияларды орындайды (қолма-қол ақшаны алу), содан кейін картаны және терезедегі ақшаны алады. Сондай-ақ, банкте басқарушы бар. Банк басқарушысы қызметкерлерге міндеттерін ескертеді. Жаңа қызметкерлерді жұмысқа қабылдайды, оларды жұмыс істеуге ынталандырады. Ойын барысында әртүрлі жағдаяттар ойналады		
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен әңгіме Енді баланы дос болуға үйрету үшін бірнеше пайдалы кеңестер: 1. Егер бала ойыншықтармен бөлісуге дайын болса, онда сіз оған құмсалғышты ойынға шақырып, жеке ойыншықтармен бірге ойнауды ұсынуыңыз керек. 2. Баланың басқа балаларды сізге қонаққа шақыруға рұқсат етіңіз. Үйдегі жағдай достық қарым-қатынастың дамуына жағымды әсер етеді. 3. Баланың өзін – өзі ирониялауға үйретіңіз-бұл жағдайда ол реңкімәйлі және оның мекен-жайына жағымсыз нәрсе естігеннен кейін жыламайды				

	МАИ инспекторы, жүргізушілер, жаяулар 	сәйкестендіру қажет.		команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады. 	
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут Ата-аналарға кеңес: «Баланы дос болуға қалай үйрету керек?» Ұялшак, ұялшак балаға құрдастарымен танысуға қалай көмектесуге болады? Алдымен сіз баланың өзін-өзі бағалауын көтеруіңіз керек, оған көмек босатылады. Ол үшін сізге қажет: 1. Кез келген ыңғайлы жағдайда баланыңды мадақтаңыз, оны өте жақсы көретініңізді көрсетіңіз. 2. Баланыңға тым көп талап қоймауға тырысыңыз, сонда ол өзін қажетсіз сезінбейді және сіз оны сол қалпында қабылдамайсыз деп шешпейді. 3. Қарым-қатынас кезінде әрқашан мейірімді тонды сақтаңыз, бала сезінуі керек оны жақсы көретінің және құрметтейтінің. Сондықтан оған сынды өз атына қабылдау оңайырақ болады. 4. Баланы өзіңіздің беделіңізбен және әрқашан бәрінде дұрыс болуға деген ұмтылысыңызбен итерменіз. Кейде балаға өз қателіктерінен үйренуге және өз шешімін қабылдауға мүмкіндік беру керек. 5. Оған кейбір «бланкілерді» үйретіңіз бұл оған құрдастарымен кездесуге көмектеседі. Мысалы, «Менің атым Арман! Ал сенің атың кім? Менде доп бар, менімен ойнағың келе ме?»				